

LAMEKATUSE HOOLDUSE JUHEND

1. Katuse ülevaatus

Katus tuleb üle vaadata minimaalselt **2 korda aastas**: kevadel pärast lume sulamist (aprillis) ja sügisel enne külmade tulekut (oktoobris), lisaks peale iga tormi.

Ülevaatusel peaks eelnema hoone elanike või kasutajate küsitlus, kas on täheldatud vee läbijooksu, pindade niiskumist või muid häireid.

Ülevaatus tuleb dokumenteerida, nii et hiljem oleks võimalik erinevate aastate andmete võrdlemine. Dokumenteerimiseks on soovitatav kasutada hoone hooldusraamatut.

Ülevaatusel tuleb tähelepanu pöörata nii katusekattele kui ka selle detailide le:

Katuse pind.

Veeäravoolud (rennid, torud, äravoolulehtrid).

Külgnemised vertikaalpindadega (seinte ja rinnatistega).

Torude läbiminevad.

Ankrud ja kinnitid (antennid, juhtmetoed jms).

Piirded (käsipuud, lumetõkked).

Katuseaknad.

Katuseluugid.

Tarbetud esemed katusel.

Parapeti-ja servaplekid.

1.1. Rullmaterjalist katus

Katusekattelt eemaldada sinna kogunenud praht ja lahtine puistematerjal pehme harjaga. Teravaservalised jäätmed korjata kokku käsitsi.

Rullmaterjalist katuse pinna ülevaatusel tuleb kontrollida järgmist:

- Päikesekiirguse eest kaitsva mineraalkaitsekihi seisund.
- Praod katusepinnas. Tuleb selgitada, kas tegemist on juhuslikult või süsteemselt (näiteks paneelivuukide kohal paiknevate) pragudega, pragude tihedus, pragude sügavus.
- Rullmaterjalipaanide liitekohtade tihedus. Kui liitekohad on kohati irvakil, on see väga tõenäoline läbijooksu koht.
- Katusekatte libisemise tunnuste olemasolu. Libisemisele osutavad katusekatte nihkumine või ripnemine üle räätaserva ja rebendid katusekatte pinnas.
- Mullid ja kerked. Neid on kõige hõlpsam avastada palava ilmaga, kui katusekatte alla kogunenud veeaur surub katusekatet lahti. Talvel külмага muutub katusekate hapraks ja mullid võivad peale astumisel puruneda. Mullid tekivad tuulutusest või puudulikult tuulutatud katusekatte all.
- Sammal ja taimed katuse pinnal. Aja jooksul tungivad taimejuured läbi katusekatte ja katus hakkab vett läbi laskma.

1.2. Sisemised äravoolutorud

Sisemise äravoolu puhul kontrollitakse:

- Äravoolulehtri kaitseresti olemasolu,
- Äravoolulehtri kaitseresti puhtust (mõnikord ummistub see puulehtede ja muu saastaga),
- Äravooluavade puhtust (tihti paikneb äravoolulehtri all torupõlv, kuhu võib koguneda läbi lehtri pääsenud saast),
- Majast väljavooluava korrasolekut ja puhtust,
- Äravoolurennide olemasolu väljaspool maja,
- Kondentsniiskuse ja lekete jälgede olemasolu ruumides paiknevate äravoolutorude ümber.

Äravoolude hooldus piirdub üldjuhul puhastamisega.

Äravoolutorus voolava vee temperatuur võib olla nulli lähedane; toru välispind võib olla jahe. Kui ilmneb, et äravoolutorule koguneb kondentsniiskust ja see rikub viimistlust, tuleb toru ümbritseda soojustusega, millel on aurutihe kaitsekate. Tavaliselt paikneb toru trepikojas, puuteulatuses; sel juhul peab kaitsekate olema piisavalt tugev.

Äravoolutorude lekked tekivad tavaliselt siis, kui väljavooluava ummistub või jääb. Jäätumisoht on suurem, kui väljavooluavad paiknevad hoone põhjaküljel. Väljavooluavad tuleb puhtad hoida ja jää eemaldada.

1.3. Külgnemine vertikaalpindadega (sein, korsten, rinnatis)

Katuse ülevaatusel kontrollitakse ülespöördeid: kas rullmaterjal on säilitanud elastsuse, kas ta ei ole aluse küljest lahti rebitud, kas ta ei ole pragunenud või rebenenud.

1.4. Ankrud ja kinnitid

Katuse ülevaatusel tuleb ankrutele ja kinnititele pöörata erilist tähelepanu ja kahtluse korral need tihendada.

1.5. Piirded ja tõkked

Lamekatuse katet läbivad piirded on alati võimalikuks läbijooksukohaks, eriti katuse allservas. Torukraede paigutamine olemasoleva piirdeposti ümber ei ole tavaliselt võimalik. Tänapäevaseid materjale kasutades on siiski võimalik läbimiskohta ka ilma selleta veetihedaks saada.

1.6. Tarbetud esemed

Tihti vedeleb katustel tarbetuid esemeid: jäänuseid varasematest antennidest või kaablitagedest, remonditöödel ülejäänud materjale vms.

Tarbetud esemed rikuvad katuse pinda: vajuvad bituumeni sisse, kleepuvad katuse külge, nendele astumine võib tekitada katusekattes augu. Sellised esemed tuleb katuselt eemaldada.

2. Muu

- **K**ui katusel tehakse lisaseadmete paigaldus- või hooldustöid, tuleb katusekate kaitsta (kõvade plaatidega).
- **L**ume eemaldamine lamekatuselt normaaloludes ei ole vajalik. Kui aga see osutub vajalikuks, ei tohi lume ja jää mahaajamisel katuselt vigastada katet. Lumi eemaldatakse kihtide kaupa ja katusekatte kaitseks võiks jääda ca 10 cm paksune lumekiht. Seina äärde ei tohi lund kokku ajada.
- **E**emaldada katet ohustavad jääpurikad ja lumesulamisvee äravoolu takistav jää. Jääd eemaldatakse ainult sulatavate ainete, gaasileegi või kuuma vee abil, aga mitte kunagi kirve, labida või kangiga lahti raiudes.
- **V**ältida tarbetut katusel käimist. Kui siiski tuleb katusel liikuda, kasutada pehme põhjaga jalanõusid. Suvekuumuses teravate servadega jalanõudega liikumine katusel põhjustab kohe katte vigastusi.
- **K**atusel ei tohi kasutada teravaid töövahendeid.
- **R**askete esemete alla tuleb panna kaitseplaat või laudu.